

Frågor och svar (FAQ)

OM RESURSFÖRDELNINGSMODELLEN

FRÅGA: Vad beslutades angående resursfördelningsmodellen på förskolenämndens möte den 22 oktober 2018?

SVAR: Förskoleförvaltningen fick den 28 augusti 2018 i uppdrag av förskolenämnden att genomföra en översyn av vilka effekter den nya resursfördelningsmodellen har på kommunala och fristående småskaliga verksamheter.

På förskolenämndens möte beslutade politikerna:

- att ge förskoledirektören i uppdrag att justera i nuvarande resursfördelningsmodell så att befintliga kommunala och fristående förskoleenheter med upp till och med 20 barn får ersättning beräknad på ett genomsnitt av kommunens samlade kostnad för ett barn i förskolan, samt att tio procent av ersättningen viktas socioekonomisk enligt samma index som för övriga förskolor.
- att ge förskoledirektören i uppdrag att till nästa nämndsammanträde utreda de ekonomiska konsekvenserna för kommunala respektive fristående verksamheter av att behålla genomsnittsansättningen för fristående verksamhet under nästa år.

FRÅGA: Vilka slutsatser presenterades från förvaltningen?

SVAR: Förvaltningen har konstaterat att enstaka små verksamheter kan få det svårare att kompensera för det inkomstbortfall som sker när ett barn måste vistas i verksamheten kortare tid på grund av att vårdnadshavaren är föräldraledig eller arbetssökande. De har också svårare att optimera sin bemanning på samma sätt som större verksamheter kan.

FRÅGA: Vilka förändringar innebär den nya resursfördelningsmodellen som träder i kraft för de fristående verksamheterna 1 januari 2019?

SVAR:

För verksamheter med 21 barn eller fler:

- Den nya resursfördelningsmodellen bygger på flera faktorer som handlar om barnets ålder, tid på förskolan och vissa socioekonomiska förhållanden.

- Det blir en lite högre ersättning för barn 1-2 år, en sänkning för barn 3 år och en höjning för barn 4-5 år jämfört med tidigare.
- För fristående verksamheter förändras också ersättningen efter hur många timmar barnet är i förskolan, så kallad vistelsetid. Från att verksamheten tidigare fått lika mycket pengar oavsett om barnet gått heltid eller deltid, får verksamheten nu hälften av heltidsersättningen för de barn med föräldralediga vårdnadshavare som får gå max 15 timmar i veckan. Barn med arbetssökande vårdnadshavare får gå max 25 timmar och då får verksamheten 75 procent av ersättningen för ett heltidsbarn. Så här fungerar det för de kommunala verksamheterna redan idag.
- Dessutom baseras en del ersättningen på nio olika socioekonomiska bakgrundsvariabler som har betydelse för det väntade skolresultatet. Baserat på de barn förskolorna har i oktober räknar SCB ut ett indexvärde för varje förskola för det följande budgetåret.
- De kommunala verksamheterna följer samma modell sedan 1 juli 2018.

För verksamheter med upp till och med 20 barn:

- Fristående verksamheter med upp till och med 20 barn får istället ersättning beräknad på ett genomsnitt på kommunens samlade kostnad för ett förskolebarn, förutom tio procents viktning enligt socioekonomiskt index.

FRÅGA: Hur har det socioekonomiska indexet tagits fram?

SVAR: Stadsledningskontoret har tillsammans med statistiska centralbyrån tagit fram åtta socioekonomiska bakgrundsfaktorer som har betydelse för väntat skolresultat:

- Kön
- Invandringsår
- Högsta utbildning för vårdnadshavarna
- Ekonomiskt bistånd
- Boendemiljö
- Bor med en eller båda vårdnadshavarna
- Hushållets inkomst
- Utländsk bakgrund
- Uppdelning av invandring på grupp av födelseland (HDI)

Baserat på de barn förskolorna har i oktober räknar SCB ut ett indexvärde för varje förskola för det följande budgetåret.

FRÅGA: Stämmer det att pojkar gynnas av den nya resursfördelningsmodellen?

SVAR: Det går inte att säga exakt hur mycket just kön påverkar verksamhetens bidrag. Kön är bara en av åtta variabler som påverkar ersättningen.

FRÅGA: Får de kommunala förskolorna mer pengar med den nya modellen än de fristående?

SVAR: Den nya modellen innebär att Göteborgs Stad fördelar pengarna på samma sätt för både kommunala och fristående verksamheter. Vissa verksamheter får mer pengar än tidigare och andra får mindre. Totalt sett lägger vi mer pengar på förskolor och pedagogisk omsorg i Göteborg än tidigare.

FRÅGA: Varför har Göteborgs Stad beslutat att göra den här förändringen?

SVAR: Göteborgs Stad genomförde under 2017 kartläggningar hur stadsdelsnämndernas ekonomiska resursfördelning till förskolorna såg ut. Kartläggningarna visade att det fanns stora skillnader i fördelningen av resurser inom förskolan. En ny, gemensam resursfördelningsmodell för hela staden togs fram med syftet att öka styrningen mot en mer likvärdig förskola där resurserna kan styras dit behoven är som störst. Politikerna i Göteborgs interimistiska förskolenämnd beslutade 19 mars 2018 om resursfördelningsmodellen. Den fastställdes av politikerna i den ordinarie förskolenämnden som tillträdde den 1 juli 2018.

FRÅGA: Vad innebär en likvärdig förskola?

SVAR: Att alla barn ska ha tillgång till undervisning med lika god kvalitet och ge möjlighet för varje barn eller grupp av barn att lyckas.

FRÅGA: Vilka är fördelarna med den nya resursfördelningsmodellen?

SVAR: Att vi ger alla barn som går i förskola eller pedagogisk omsorg i Göteborg likvärdiga förutsättningar till undervisning med god kvalitet och möjlighet att lyckas. Totalt sett lägger vi mer pengar på förskolor och pedagogisk omsorg i Göteborg än tidigare.

FRÅGA: På vilket sätt följer den nya resursfördelningsmodellen skollagen?

SVAR: Enligt skollagen ska kommunen fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (Skollagen 2010:800 kap 2, § 8b).

När det gäller hur resurser till fristående verksamhet ska hanteras infördes regleringar i skollag och skolförordningar inför bidragsåret 2010 vilket vanligen kallas "Bidrag på lika villkor". Förändringarna i lagstiftningen innebar bland annat att Likabehandlingsprincipen ska tillämpas. Det vill säga att bidragen ska bestämmas på samma grunder som till den egna verksamheten.

FRÅGA: Hur ser Göteborgs Stad på de fristående verksamheterna generellt?

SVAR: Både de kommunala och de fristående verksamheterna är viktiga för Göteborgs Stad och den fristående verksamheten är en självklar del av förskoleverksamheten.

FRÅGA: Hur många kommuner använder sig av denna resursfördelningsmodell?

SVAR: Resursfördelningsmodellen används i cirka 40 kommuner, med olika lokala anpassningar.